

Klemens Macewicz, Grzegorz Molenda, Krzysztof Spychała

Namysłów, st. 27, gm. loco, woj.
opolskie, AZP 81-35/90

Informator Archeologiczny : badania 27, 39-40

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Na podstawie wstępnej analizy wydzielono następujące jednostki kulturowe:

1. Ślad osadniczy z paleolitu schyłkowego i obozowisko z okresu mezolitu. Pierwszy z wymienionych horyzontów wyodrębniono na podstawie pojedynczego znaleziska liściaka świderskiego, który odkryto w jamie typu odpadkowego. Źródła mezolityczne reprezentuje zbiór kilkunastu przedmiotów krzemienych o cechach technicznych i morfologicznych charakterystycznych dla tego okresu, tj. rdzenie (w tym mikrolityczne) w technice wiórowej jednopiętowej, trapezy, drapacze tarnowiańskie?; na obecnym etapie opracowania materiałów trudno jest określić wielkość tego zbioru.
2. Osada kultury amfor kulistych reprezentowana przez większość odkrytych w sezonie 1993 obiektów, tzn. 188 o charakterze wyłącznie gospodarczym, które wstępnie można określić jako jamy o charakterze odpadkowym (141 obiektów), dołki posłupowe (45), piwniczkę i prawdopodobnie pojedyncze ognisko? Materiał ruchomy stanowi mocno rozdrobniona ceramika naczyniowa (ok. 100 sztuk), pochodząca w większości z zespołów zamkniętych, oraz większość spośród odkrytych 500. przedmiotów krzemienych.
3. Cmentarzysko ciałopalne kultury lużyckiej, które reprezentowane jest przez 125 obiektów grobowych (łącznie w ciągu dwóch sezonów odkryto ich ponad 160). Wśród nich zdecydowaną większość stanowią groby jamowe bezpopielnicowe (75 obiektów), w 48. przypadkach zanotowano groby jamowe popielnicowe, a w dwóch — groby jamowe bezpopielnicowe z konstrukcją kamienną. Odkryto też 3 dołki posłupowe, funkcjonalnie związane najprawdopodobniej z obiektami grobowymi. Materiał ruchomy stanowi zbiór ponad 10 000 fragm. ceramiki naczyniowej oraz zestaw kilkunastu całkowicie zachowanych naczyń (głównie przystawek), 5 przedmiotów z brązu, w tym 4 całkowicie zachowane groty do strzała i fragm. prawdopodobnie ostrza szpili, ponadto próbki dendrologiczne i przepalane szczątki kostne. Wśród form ceramicznych wyróżniono analogiczny zestaw naczyń, jaki zanotowano w ubiegłorocznym sezonie wykopaliskowym, tj. misy na pustej nóżce, amfory z ornamentem guzowym, kubki doniczkowate, czerpaki, naczynia dwustożkowate, misy z kanelurowanymi brzegami. Na podstawie form ceramicznych i cech obrządku pogrzebowego można datować odkryte groby na IV-V okres epoki brązu wg systematyki Montelius-Kostrzewski. Wydaje się, że odkryto około 1/3 cmentarzyska.
4. Ślad osadniczy z okresu późnego średniowiecza, który reprezentowany jest przez zbiór kilkunastu fragm. ceramiki naczyniowej, odkryty w warstwie współczesnego humusu.

Do kategorii nieokreślonych kulturowo zakwalifikowano ponadto 8 obiektów nieruchomości.

Dokumentacja i materiały przechowywane są w Pracowni Archeologicznej PP Pracowni Konserwacji Zabytków w Poznaniu.

Badania będą kontynuowane.

Namysłów, st. 27
gm. loco, woj. opolskie
AZP 81-35/90

Państwowa Służba Ochrony Zabytków
Oddział Wojewódzki w Opolu

Badania prowadzili mgr mgr Klemens Macewicz, Grzegorz Molenda i Krzysztof Spychała (autor sprawozdania). Finansowane przez Urząd Miasta i Gminy Namysłów. Trzeci sezon badań. Cmentarzysko ciałopalne ludności kultury lużyckiej datowane na schyłek epoki brązu i okres halsztacki.

Badania ratownicze prowadzono na działce budowlanej nr 67. Objęły one obszar planowanego posadowienia budynków o łącznej powierzchni ok. 2,1 ara. Odkryto 51 obiektów, w tym 49 pochówków ciałopalnych i dwie jamy o nieokreślonej funkcji. Większość zalegała na głębokości od 35 do 50 cm, nieliczne od 80 do 90 cm. Znaczna część badanego obszaru pokryta była rozległym, zwartym brukiem kamiennym, pod którym zalegały poszczególne pochówki. Groby często obwarowane były kamieniami tworzącymi skrzynie z dodatkowym przykryciem kamiennym. We wnętrzach komór grobowych znajdowały się przepalone

ludzkie szczątki kostne, złożone w popielnicach lub wsypane luźno do jamy, a także naczynia — dary grobowe w ilości od 1 do 10 sztuk. Obramowania kamienne pochówków miały na ogół kształt prostokątny. Większość obiektów orientowana była osią dłuższą po linii północ-południe, z minimalnym odchyleniem na północny zachód-południowy wschód. Ich wymiary były zbliżone i wynosiły ok. 120 x 70 cm. W kilku grobach dziecięcych widoczna była miniaturyzacja: wymiary były o ok. połowę mniejsze. Część pochówków zachowała się wyłącznie w postaci popielnic wkopanych bezpośrednio w piasek.

Groby wyposażone były prawie wyłącznie w naczynia: garnki, misy, kubki, czerpaki i czarki. W czterech pochówkach dziecięcych odkryto gliniane grzechotki (piątą wydobyto luzem). Ponadto znaleziono 3 fragm. ozdób z brązu.

Stan zachowania większości obiektów był zły. Część pochówków była bardzo zniszczona, z silnie rozbitymi naczyniami, rozrzuconymi, spalonymi kośćmi i poprzemieszczanymi kamieniami. Szczególną uwagę zwrócił obiekt o owalnej podstawie 115 x 90 cm i wysokości ok. 50 cm, bez spalonych kości i ułamków naczyń. Było to regularne usypisko kamieni, które wstępnie określono jako grób symboliczny.

Uchwycona została południowa granica cmentarzyska, co uściśliło dane o zasięgu stanowiska.

Materiały przekazano Muzeum w Namysłowie.

Badania będą kontynuowane.

Namysłów, st. 69, gm. loco, woj. opolskie — patrz: młodszy okres przedrzymski — okres wpływów rzymskich

---

**Opatów, st. 1
gm. loco, woj. częstochowskie
AZP 83-46/10**

Uniwersytet Jagielloński Instytut Archeologii w Krakowie

Badania prowadziła mgr Barbara Szybowicz. Finansowane przez Instytut Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Cmentarzysko kultury łużyckiej z III-V okresu epoki brązu i kultury przeworskiej z okresu wpływów rzymskich.

Badania ratownicze podjęto w związku z dziką eksploatacją piasku na terenie stanowiska. Zbadano resztki dwóch zniszczonych grobów ciałopalnych, w tym jednego związanego z wczesną fazą grupy górnośląsko-małopolskiej kultury łużyckiej, datowanego w przybliżeniu na III okres epoki brązu.

**Pleszew, st. 7
gm. loco, woj. kaliskie**

Muzeum Regionalne w Pleszewie
Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej

Badania prowadził mgr Edward Pudelko. Drugi sezon badań. Cmentarzysko kultury łużyckiej. V okres epoki brązu.

Prace miały charakter ratowniczy — przekopano teren wschodniej części cmentarzyska o powierzchni prawie 4 arów i zabezpieczono materiały 36. pochówków ze schyłkowej fazy epoki brązu. Na szczególną uwagę zasługuje grób młodej kobiety z małym dzieckiem, wyposażony w kolbę złożoną z paciorków brązowych, rurkowatych i zwieszających się długich (do 19 cm) łańcuszków, zakończonych kolistymi, cienkimi płytkami i binoklowatą zawieszka. Prócz tej ozdoby, w obwarowanym kamieniami grobie popielnicowym odkryto tradycyjny zestaw naczyń oraz płasko-kulistą konkreję ugrowożółtej ochry, używanej zapewne do zabiegów kosmetycznych.